

Nieuwsbrief april 2020

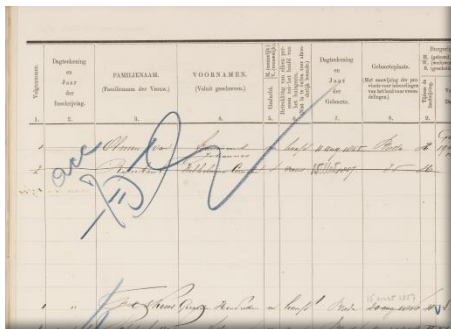
De lezingen voor april en mei zijn afgelast, we zullen deze opnieuw programmeren zodra we zien dat Nederland weer een wat normaler ritme oppakt. Ook de bijeenkomsten van 4 mei in het kader van Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet zijn geannuleerd.

De midzomerwandeling van 19 juni en de lezing van 25 juni laten we nog maar even staan, wegstrepen kan altijd nog.

Het annuleren van deze activiteiten wil natuurlijk niet zeggen dat er niets gedaan wordt of kan worden. Nu hebben we eindelijk tijd voor wat genealogisch onderzoek of algemeen historisch onderzoek. In deze nieuwsbrief wil ik je graag uitnodigen deel te nemen aan (het voorbereiden van) historisch onderzoek.

Vorbereiden van onderzoek: Vele Handen

Streekarchief zoekt Vele Handen, aan de slag met het bevolkingsregister

In de nieuwsbrieven van december 2019 en januari 2020 nodigde ik iedereen al uit deel te nemen aan 'Vele Handen'. In dit project worden de bevolkingsregisters uit de periode 1825 tot circa 1930 digitaal doorzoekbaar gemaakt, ook het bevolkingsregister van Schoonhoven.

Bevolkingsregisters zijn een onmisbare bron voor mensen die bezig zijn hun familiegeschiedenis in kaart te brengen, en dat onderzoek wordt steeds meer vanuit huis gedaan. De registers bevatten onder andere de gegevens naam en voornaam,

geboortedatum en - plaats en beroep. Ook het adres en eventuele verhuizingen werden bijgehouden. Hiermee geven ze een interessante kijk in het leven van onze voorouders uit de negentiende en begin twintigste eeuw.

Meedoen is eenvoudig

1. Ga naar de website www.velehanden.nl.
2. Klik op aanmelden om een account aan te maken.
3. Vul je naam, achternaam, emailadres en gewenste displaynaam in en klik op aanmelden. Je ontvangt per e-mail een link om je account te activeren.
4. Klik na het inloggen op 'projecten' en zoek het project 'Hallo Midden-Holland!' op en klik op 'meedoen aan dit project'.
5. Lees de informatie en de invoerinstruaties onder 'projectinformatie' zorgvuldig door.
6. Klik op 'invoeren' om te beginnen met invoeren.

Een scan wordt aangeboden aan twee verschillende invoerders. De gegevens die de invoerders hebben ingevoerd worden automatisch met elkaar vergeleken. Is er een match? Dan wordt de invoer opgeslagen. Bij verschil in de invoer bepaalt een controleur welke versie wordt opgeslagen. Ook is er een forum waarop je vragen, opmerkingen of tips kunt plaatsen.

Voor meer informatie over het platform Vele Handen zie <https://velehanden.nl/berichten/faq>.

Terwijl je gegevens invoert, spaar je voor Vele-Handenpunten. Je ontvangt drie punten per ingevoerde en/of gecontroleerde scan. De punten kun je inwisselen tegen een leuke aanbieding van het Streekarchief.

Zie voor meer informatie onze website www.samh.nl/velehanden.

Als je deelneemt aan Vele Handen, doe je nog geen historisch onderzoek maar maak je wel historisch onderzoek mogelijk, bijvoorbeeld genealogisch onderzoek.

Zelf online genealogisch onderzoek doen

Hulp en wegwijs in je familieverhaal

Misschien heb je nog helemaal geen idee hoe je jouw familie zou kunnen uitzoeken, in kaart brengen en er een mooi verhaal over maken voor je familie. De Nederlandse Genealogische Vereniging heeft een mooie site in de lucht om mee te beginnen: <https://ontdekjouwverhaal.nl/>. Hier vind je aanwijzingen om stap voor stap tot actie over te gaan. Aanbevolen als je wat drempelvrees zou hebben. Je wordt aan de hand meegenomen

in de zoektocht naar voorouders en mooie of indrukwekkende verhalen. Kijk er eens op rond en volg het stappenplan. Het verheldert veel en zo kan ook jouw familiegeschiedenis aan de vergetelheid onttrokken worden.

Online databanken

Een volgende stap zou kunnen zijn om allerlei online databanken te raadplegen. Het is dankzij het internet niet meer nodig om door Nederland te reizen de stamboom te beschrijven.

Leo de Kluijver maakte een handleiding die als ik bijlage aan de nieuwsbrief toevoeg en die ook op de website beschikbaar is.

Leo leidt je via wiewaswie.nl en genver.nl naar antwoorden op de vragen rondom je familieonderzoek.

Rene Kappers adviseert ook eens rond te neuzen op www.hogenda.nl. 'Geen beginners ding' schrijft hij mij, maar wel heel interessant. Bij 'bronnen' kan je naar bijv. 'Schoonhoven' scrollen. Je vindt daar werk van Hennie Verhoef (o.a. de Bloise rekeningen) en van anderen, bronnen uit de late middeleeuwen en de 16^e- 18^e eeuw.

Zelf online historisch onderzoek doen: de Spaanse Griep

Historisch onderzoek start met een nieuwsgierige vraag. Ik werd *getriggerd* door een opmerking van een kerkelijk actieve vriend. 'Ik geloof dat de kerken nog nooit gesloten zijn, zelfs niet bij de Spaanse Griep in 1918-1919'. Ik wist het antwoord niet en vroeg mij af: *'wat waren eigenlijk de maatregelen geweest die men (in Schoonhoven) nam in tegen de verspreiding van de Spaanse Griep?'*

In de Schoonhovense Courant van 8 november 1918 adverteert men met een ontsmettingsmiddel. Zou het geholpen hebben?

Onderzoek je mee? Er is over dit onderwerp wel veel online te vinden.

Om je in het algemeen in te lezen ga je bijvoorbeeld naar <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/overzicht-van-grote-pandemieen-in-de-geschiedenis> en naar <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/dodelijke-spaanse-griep-eist-vele-levens-tijdens-de-eerste-wereldoorlog> of naar <https://www.anderetijden.nl/aflevering/620/De-Spaanse-Griep>.

Als bron voor verder onderzoek zijn in ieder geval de kranten goed bruikbaar en online te raadplegen. De algemene kranten zijn te raadplegen via www.delpher.nl, de Schoonhovense Courant via www.SAMH.nl

Doe je mee? Met elkaar komen we vast een eind, de resultaten verzamel ik in een volgende nieuwsbrief en zo mogelijk op de website. Stuur je bevindingen naar secretaris@historischeverenigingschoonhoven.nl.

In het algemeen vind ik het wel een interessante onderzoeksvraag hoe het besef van de rol van de overheid bij het bevorderen van de volksgezondheid zich ontwikkelde. De aanleg van riolering werd in Nederland sterk gestimuleerd door de cholera-epidemieën, met name die van 1866. Hoe is daarop in een kleine, enigszins geïsoleerde stad als Schoonhoven op gereageerd? Goed voor een vervolgonderzoek.

Peter van der Zwaal
april 2020

